

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

с. Верхний Услон

Тел.: (81272) 341-43, факс: (81272) 33-0743

836

Югары Ослан муниципаль районының 2023-2024 елгы жылылык белән тәэмин итүче оешманың һәм жылылык энергиясен кулланучыларның ягулык чорына әзерлеген тикшерү программасын раслау турында

«Жылылык белән тәэмин итү турында» 2010 елның 27 июлендәге 190-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Россия Федерациясе Энергетика министрлыгының 2013 елның 12 мартындагы 103 номерлы боерыгы белән расланган жылыту чорына әзерлекне бәяләү кагыйдәләре нигезендә, Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының тотрыклы жылылык белән тәэмин итү максатларында, Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Югары Ослан районының жылылык энергиясен кулланучыларны һәм жылылык белән тәэмин итүче оешманың 2023-2024 елгы ягу чорына әзерлеген тикшерү программасын 1 нче кушымта нигезендә расларга.
2. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының 2023-2024 елгы жылылык белән тәэмин итүче оешмаларының ягулык чорына әзерлеген тикшерү графигын 2 нче кушымта нигезендә расларга.
3. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының жылылык энергиясен кулланучыларның 2023-2024 елгы ягу чорына әзерлеген тикшерү графигын 3 нче кушымта нигезендә расларга.
4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Житәкче

Р.А. Файрушин

Югары Ослан муниципаль районы

Башкарма комитетының

_____ 2023 ел _____ карары белән

расланган

Кушымта

Югары Ослан муниципаль районының 2023-2024 елгы жылылык белән тээмин итүче оешманың һәм жылылык энергиясен кулланучыларның ягулык чорына эзерлеген тикшерү программасы

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Торак-коммуналь хужалык объектларын жылыту чорына эзерләү температура һәм башка һава торышы факторларының аларның эшенең ышанычлылыгына йогынтысын булдырмау, нормадан тыш тузуны һәм сафтан чыгуны кисәтү, шулай ук коммуналь инфраструктура системаларының һәм биналарны жылыту чорында инженер-техник тээмин итүнең кирәкле шартларын тээмин итү максатларында үткәрелә.

1.2. Торак-коммуналь хужалык объектларын жылыту чорына эзерләү түбәндәгеләрне тээмин итәргә тиеш:

* * торак-коммуналь хужалык объектларының норматив техник эксплуатациясе, биналарда билгеләнгән температура режимын үтәү;

* * торак - коммуналь хужалык объектлары эшенең максимал ышанычлылыгы һәм экономиялелеге;

* * * социаль өлкә биналарын, коммуналь корылмаларны жиһазлауны инженер-техник тээмин итү системалары һәм төзелеш конструкцияләренең норматив хезмәт срокларын үтәү;

** матди-техник чараларны һәм ягулык-энергетика ресурсларын рациональ тоту

1.3. Торак-коммуналь хужалык объектларын ягу чорына үз вакытында һәм сыйфатлы итеп эзерләү түбәндәгеләргә ирешелә:

** вазыйфаи затларның федераль һәм край законнары, муниципаль норматив хокукий актлар таләпләрен, торак-коммуналь хужалык объектларын эксплуатацияләү буенча кагыйдәләр, кулланмалар һәм инструкцияләр таләпләрен үтәү;

** төзелешкә проект-смета документациясен, капитал һәм агымдагы ремонт

планнарын, шулай ук торак-коммуналь хужалык объектларына техник хезмәт күрсәтүне эшләү һәм үтәү;

** техник торышын даими контрольдә тоту, планлы-кисәтү ремонтларының барлык төрләрен үткәру, шулай ук аварияләр килеп чыгу сәбәпләрен һәм тәзексезлекләренә жентекләп анализлау һәм ремонт-тергезелеш эшләренең кирәкле күләмен билгеләү;

** билгеләнгән срокларда һәм кирәкле сыйфатта ремонт-тергезелеш һәм көйләү эшләрен төгәл оештыру һәм башкару, ремонт-тергезелеш эшләренә нәтижәле йомгак ясау һәм бурычлар кую системасы белән;

* * торак-коммуналь хужалык оешмаларын, эксплуатация һәм эксплуатация-ремонт персоналын йөкләнгән бурычларны хәл итүне тәмин итүче дәрәжәгә кадәр комплектлау;

* * ремонт-тергезелеш эшләрен матди-техник тәмин итү, эксплуатация ихтыяжларына кирәкле максатчан финанслау бүлеп бирү, житештерү фондын капитал һәм агымдагы ремонтлау, матди ресурсларны рациональ куллану;

** жылыту чоры башланганчы оештыру-техник чараларны, жиһазларның эшләвенә һәм эшчәнлегенә тикшерү һәм сынау комплексын тулы күләмдә башкару.

2. Жылылык чорына әзерлекне тикшерү комиссиясе эше

2.1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты оештыра:

- Югары Ослан муниципаль районы территориясендә жылылык белән тәмин итү чыганакларының һәм жылылык чөлтөрләренең жылылык чорына әзерлеген тикшерү буенча район комиссиясе эшен (алга таба—Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Таткоммунэнерго «АЖ»,» Феникс «ЖЧЖ»,» Газпром трансгаз Казан " ЖЧЖ жылылык белән тәмин итү оешмалары белән);

- жылылык белән тәмин итүче оешманың һәм авария бригадаларының дежур сменасының әзерләнгән һәм аттестацияләнгән персонал белән тулылануын, аларның киметелми торган запасы белән тәмин ителешен тикшерү;

- Югары Ослан муниципаль районы муниципаль берәмлекләре территориясендә урнашкан жылылык энергиясен кулланучыларның аерым категорияләренең жылылык чорына әзерлеген тикшерү буенча авыл жирлекләренең муниципаль комиссияләре эшендә мәгълүмати-консультацион ярдәм күрсәтү

2.2. Югары Ослан муниципаль районы һәм тулаем жылылык белән тәмин итүче оешма территориясендә жылылык белән тәмин итү чыганакларының һәм жылылык чөлтөрләренең жылылык чорына әзерлеген бәяләү 15 сентябрьдән дә соңга

калмыйча Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты (алга таба - Башкарма комитет) тарафыннан билгелэнгән тәртиптә расланган Комиссия тарафыннан үткәрелә һәм билгеләнә.

2.3. Комиссия эше Башкарма комитет тарафыннан расланган жылылык белән тээмин итүче оешманың жылыту чорына эзерлеген тикшерү графигына ярашлы рәвештә башкарыла,

анда түбәндәгеләр күрсәтелә:

** тикшерелергә тиешле объектлар;

** тикшерү вакыты;

** тикшерү барышында тикшерелә торган документлар.

2.4. РФ Энергетика Министрлыгының 2013 елның 12 мартындагы 103 номерлы боерыгы белән расланган жылыту чорына эзерлекне бәяләү кагыйдәләрендә (алга таба - Кагыйдәләр) билгелэнгән таләпләрне жылылык белән тээмин итүче оешма тарафыннан үтәү Комиссиясе тарафыннан жылылык белән тээмин итү өлкәсендә техник регламентларда һәм башка норматив хокукый актларда билгелэнгән таләпләрне үтәү предметына карата Комиссия тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2.5. Тикшерү вакытында комиссия 2022-2023 елгы жылыту чорына эзерлекне тикшерүнең элге программасының 3 һәм 4 номерлы кушымталары белән билгелэнгән таләпләрнең үтәлешен тикшерә (алга таба-Программа).

2.6. Кагыйдәләрдә билгелэнгән таләпләргә карата техник регламентларның яки жылылык белән тээмин итү өлкәсендәге башка норматив хокукый актларның мәжбүри таләпләре булмаган очракта, Комиссия жылыту чорына эзерлек тәртибен көйләүче тикшерелергә тиешле оешмаларның локаль актларының үтәлешен тикшерә.

2.7. Тикшерү үткөрү максатларында Комиссия эзерлек таләпләренең үтәлешен раслаучы документларны карый, ә кирәк булганда тикшерү объектларын тикшерә. Тикшерү нәтижеләре жылыту чорына эзерлекне тикшерү акты (алга таба Акт) белән рәсмиләштерелә, ул тикшерү тәмамланган көннән бер көннән дә соңга калмыйча, элге программага 1 нче кушымта буенча тәкъдим ителгән үрнәк буенча төзелә.

2.8. Актада тикшерү нәтижеләре буенча комиссиянең түбәндәге нәтижеләре бар:

** тикшерү объекты жылыту чорына эзер;

* * тикшерү объекты билгелэнгән вакытта комиссия тарафыннан бирелгән эзерлек таләпләренә карата искәрмәләрне бетерү шарты белән жылыту чорына эзер булачак;

** тикшерү объекты жылыту чорына эзер түгел.

2.9. Комиссиядә әзерлек буенча таләпләрне үтәүгә яки таләпләрне үтәмәүгә карата искәرمәләр булганда, Актка аларны бетерү срокларын күрсәтеп, искәرمәләр Исемлеге (алга таба - исемлек) кушыла.

2.10. Жылыту чорына әзерлек паспорты (алга таба - Паспорт) әлеге программага 2 нче кушымта буенча тәкъдим ителгән үрнәк буенча төзелә һәм һәр тикшерү объекты буенча, әгәр тикшерү объекты жылыту чорына әзер булса, шулай ук комиссия тарафыннан бирелгән әзерлек таләпләренә карата искәرمәләр бетерелгән очракта, 15 көн эчендә комиссия төзегән исемлектә билгеләнгән вакытка Башкарма комитет тарафыннан бирелә.

2.11. Паспортларны бирү сроклары комиссиянең рәйсе тарафыннан климат шартларының үзенчәлекләренә бәйле рәвештә, ләкин 15 сентябрьдән дә соңга калмыйча - жылылык энергиясен кулланучылар өчен, 1 ноябрьдән дә соңга калмыйча - жылылык белән тәэмин итү оешмалары өчен билгеләнә

2.12. Жылылык белән тәэмин итүченең жылылык чорына әзерлеген тикшерү графигы белән билгеләнгән срокларда әзерлек таләпләрен үтәүгә (үтәлмәүгә) карата исемлектә күрсәтелгән искәرمәләрне бетергән очракта комиссия тарафыннан кабат тикшерү үткәрелә, аның нәтижеләре буенча яңа Акт төзелә.

2.13. Тикшерү объектлары буенча жылылык белән тәэмин итүче оешманың жылыту чорына әзерлеген тикшерү графигы белән билгеләнгән көнгә кадәр әзерлек паспортын алмаган оешма жылыту чорына әзерлекне дәвам итәргә һәм актка исемлектә күрсәтелгән әзерлек таләпләрен үтәүгә (үтәлмәүгә) искәرمәләрне бетерергә тиеш.

- Комиссиягә әзерлек таләпләрен үтәүгә (үтәлмәүгә) карата искәرمәләрне бетерү турында хәбәр ителгәннән соң, кабат тикшерү үткәрелә. Комиссиянең уңай нәтижәсе булганда, жылыту чорына әзерлек турында нәтижә ясап, кабат Акт рәсмиләштерелә, әмма агымдагы жылыту чорында паспорт бирелми.

3. Жылылык белән тәэмин итү оешмасы,

жылылык куллану жайланмалары жылылык белән тәэмин итү системасына тоташтырылган жылылык энергиясен кулланучыларның комиссия белән үзара эшчәнлек тәртибе.

3.1. «Таткоммунэнерго» РПО АЖ, «Феникс» ЖЧЖ, «Газпром трансгаз Казан» ЖЧЖ жылылык белән тәэмин итүче оешмалар әлеге программага 3 нче кушымтада билгеләнгән (күрсәтелгән) ягулык чорына әзерлек таләпләрен үтәүне мәгълүмати-коммуникацияләр башкарма комитетына тапшыралар.

- Район комиссиясе әлеге программаның 2.7 – 2.13 пунктлары нигезендә жылыту чорына әзерлек таләпләрен үтәүне раслаучы тәкъдим ителгән документларны карый.

3.2. Жылылык энергиясен кулланучылар Башкарма комитетка әлеге программага 4 нче кушымтада билгеләнгән (күрсәтелгән) жылыту чорына әзерлек таләпләрен үтәү буенча мәгълүмат тапшыралар.

3.3. Жылылык белән тәэмин итүче оешма кулланучыларның жылылык энергиясен исәпкә алу узелларын файдалануга кертүне гәмәлгә ашыра, жылылык пунктлары жиһазларын тыгызлыкка һәм ныклыкка сынау вакытында, жылылык куллану системаларын жылылык суы белән гидропневматик юганда катнаша һәм тикшерү объектларын тикшерә.

3.4. Жылылык энергиясен кулланучылар жылыту чорына әзерлекне тикшерү актын рәсмиләштерәләр, аны жылылык белән тәэмин итүче оешма белән килештерәләр һәм аны карау өчен Югары Ослан муниципаль районы комиссиясенә тәкъдим итәләр.

3.5. Атна саен (пәнжешәмбе көннәрендә) жылылык белән тәэмин итүче оешма Башкарма комитетка жылылык энергиясен кулланучылар объектларын жылыту чорына әзерләү буенча белешмә рәвешендә мәгълүмат бирә.

Югары Ослан муниципаль районының
жылылык белән тәэмин итүче оешмасының һәм
жылылык энергиясен кулланучыларның
2023-2024 ел жылылык чорына әзерлеген
тикшерүне үткөрү программасына
1 нче кушымта

2022-2023 елгы жылыту чорына әзерлекне тикшерү
АКТЫ

"__" _____ 2023 ел

_____ (акт төзегән урын)

_____ (акт төзү датасы)

_____ төзелгән комиссия ,

(документның формасы һәм аның комиссия төзегән реквизитлары)

ягулык чорына әзерлекне тикшерү программасы нигезендә

_____ (жылылык чорына әзерлекне тикшерә торган орган житәкчесенең (аның урынбасары
ФИО) расланган

"__" "__" _____ 2023 елдан "__" _____ 2023 елга кадәр
"Жылылык белән тәэмин итү турында" 2010 елның 27 июлендәге 190-ФЗ номерлы
Федераль закон нигезендә жылылык чорына әзерлек тикшерелде

_____ (жылылык белән тәэмин итүче оешма, жылылык энергиясен кулланучы,
аңа карата жылыту чорына әзерлекне тикшерү үткәрелгән)

Ягу-жылыту чорына әзерлекне тикшерү түбәндәге объектларга карата үткәрелде:

1. _____;
2. _____;
3. _____;

Тикшерү барышында жылыту чорына әзерлектә комиссия
ачыклады: _____.

(жылылык чорында эшләргә әзер булу/әзер булмау)

Жылылык чорына әзерлекне тикшерү нәтижеләре буенча комиссия нәтижеләре:

Комиссия рәйсе: _____

(имза, имзаны киңәйтеп язу)

Комиссия рәйсе урынбасары: _____

(имза, имзаны киңәйтеп язу)

Комиссия әгъзалары: _____

(имза, имзаны киңәйтеп язу)

Әзерлекне тикшерү акты белән танышты, актың бер нөсхәсен алды:

"__" _____ 2023 ел. _____

(имза, житәкченең (аның вәкаләтле вәкиле) имзасын киңәйтеп язу)

(аңа карата жылылык чорына әзерлекне тикшерү үткәрелгән жылылык белән тәэмин
итүче оешма)

Югары Ослан муниципаль районының
жылылык белән тәэмин итүче оешмасының һәм
жылылык энергиясен кулланучыларның
2023-2024 ел жылылык чорына әзерлеген
тикшерүне үткөрү программасына
2 нче кушымта

2023-2024 елгы жылыту чорына әзерлек
ПАСПОРТЫ

Бирелде _____,
(аңа карата жылыту чорына әзерлекне тикшерү үткәрелгән жылылык белән тәэмин
итүче оешманың, жылылык энергиясен кулланучы тулысынча исеме)

Жылылык чорына әзерлекне тикшерү үткәрелгән түбәндәге объектларга карата:

1. _____;
2. _____;
3. _____;

Жылылык чорына әзерлек паспорты бирү нигезе:

Ягу чорына әзерлекне тикшерү акты _____ N _____.

(ягулык чорына әзерлекне тикшерү буенча комиссия төзегән вәкаләтле органның
имзасы, имзаны киңәйтеп язу һәм мөһер)

Югары Ослан муниципаль районының
жылылык белән тээмин итүче оешмасының һәм
жылылык энергиясен кулланучыларның
2023-2024 ел жылылык чорына әзерлеген
тикшерүне үткөрү программасына
3 нче кушымта

Жылылык белән тээмин итүче оешма өчен

Жылылык белән тээмин итүче оешманың жылыту чорына әзерлеген бәяләү максатларында вәкаләтле орган әлеге оешмаларга карата тикшерелергә тиеш:

1) жылылык йөкләнешләре графигын үтәүгә, температура графигын тээмин итүгә әзерлек;

2) техник регламентларда билгеләнгән жылылык белән тээмин итүнең ышанычлылык критерийларын үтәү;

3) жылылык энергиясе чыганаclarында ягулыкның норматив запаслары булу;

4) эшләү, диспетчерлык һәм авария хезмәтләре күрсәтү, атап әйткәндә:

күрсәтелгән хезмәтләренең персонал тарафыннан тупланганлыгы;

персоналны индивидуаль һәм коллектив саклану чаралары, махсус киём, жиһазлар һәм эш башкару өчен кирәкле кораллар, норматив-техник һәм оператив документлар, инструкция, схемалар, янғын сүндерүнең беренчел чаралары белән тээмин итү;

5) үзләренә караган жылылык челтәрләре жайга салуларын үткөрү;

6) жылылык энергиясен куллану режимнарын тикшереп торуну оештыру;

7) жылылык йөртүчеләрнең сыйфатын тээмин итү;

8) сатып алына торган һәм сатыла торган жылылык энергиясен коммерция исәбен оештыру;

9) үзләренә караган жылылык челтәрләренең төзелеш сыйфатын тикшерүне тээмин итү, шул исәптән эшкә гарантияләр һәм төзелештә кулланыла торган материаллар жылылык белән тээмин итү турындагы Закон нигезендә;

10) жылылык белән тээмин итү объектларының авариясез эшен һәм жылылык энергиясен кулланучыларны ышанычлы жылылык белән тээмин итү, атап әйткәндә:

ягулыкны кабул итү һәм бушату системаларының, ягулык белән тээмин итү һәм ягулык бирү системаларының әзерлеге;

жылылык-энергетика жиһазларын ресурстан тыш файдалану фактлары булмау, аны эксплуатацияләү срогын озайту буенча тиешле оештыру-техник чаралар үткөрмичә;

жылылык, электр һәм су белән тээмин итүче оешмаларның, жылылык энергиясен кулланучыларның, ремонт-төзелеш һәм транспорт оешмаларының, шулай ук жирле үзидарә органнарының үзара хезмәттәшлеген исәпкә алып, жылылык белән тээмин итү системаларында авария хәлләрен бетерү тәртибе булу;

жылылык челтәрләренең гидравлик һәм жылылык сынауларын үткөрү;

жылыту чорында эшләргә әзерлекнең расланган планын үтәү, аңа жылылык белән тээмин итүдә катнашучы жиһазларны техник яктан тикшерү һәм диагностикалау кертелгән;

жылылык челтәрләрен һәм жылылык энергиясе чыганаclarын ремонтлауның план графигын үтәү;

ягулык запасларының билгеләнгән нормативларын китерүгә һәм киметүгә юл куймый торган ягулык китерү шартнамәләре булу;

11) жылылык энергиясен кулланучылар һәм жылылык белән тәэмин итүче оешма арасында эксплуатация жаваплылыгын чикләүне билгели торган документлар булу;

12) дәүләт хакимияте органнары һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле жирле үзидарә органнары тарафыннан бирелгән жылыту чорында эшнең ышанычлылыгына йогынты ясый торган билгеләнгән срокларда үтәлмәгән күрсәтмәләрнең булмавы;

13) автоматик регуляторларның эшләве, алар булганда.

Югары Ослан муниципаль районының
жылылык белән тәэмин итүче оешмасының һәм
жылылык энергиясен кулланучыларның
2023-2024 ел жылылык чорына әзерлеген
тикшерүне үткөрү программасына
4нче кушымта

Жылылык энергиясен кулланучылар өчен жылылык чорына әзерлек таләпләре

Жылылык энергиясен кулланучыларның жылыту чорына әзерлеген бәяләү максатларында вәкаләтле орган тарафыннан тикшерелгә тиеш:

1) жылылык энергожайланмаларының жылылык һәм гидравлик режимнарында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә ачыкланган житешсезлекләрне бетерү;

2) жылылык куллану жайланмаларының жиһазларын һәм коммуникацияләрен юдырту;

3) эксплуатацияләү режимнарын, шулай ук аларны кертү чараларын эшләү;

4) ремонт эшләре планын үтәү һәм аларны үтәү сыйфаты;

5) жылылык энергиясен кулланучыга караган жылылык челтәрләренең торышы;

6) биналарның жылыту халәте (чормалары, баскычлар, подваллар, ишекләр);

7) исәпкә алу приборлары булу һәм аларның эшкә сәләтлелеге, автомат регуляторларның эшкә сәләтлелеге;

8) жылылык куллану системаларын яклауның эш сәләте;

9) жылылык куллану жайланмалары паспортлары, хезмәт күрсәтүче персонал өчен принципаль схемалар һәм инструкцияләр булу һәм аларның чынбарлыкка туры килүе;

10) куелган жылылык энергиясе өчен бурыч булмау;

11) үз һәм (яисә) жәлеп ителгән ремонт бригадалары булу һәм жылылык куллану жайланмаларын тиешле эксплуатацияләүне гамәлгә ашыру өчен аларның матди-техник ресурслары белән тәэмин ителүе;

12) жылылык куллану жайланмаларының тыгызлыгына һәм ныклығына сынау;

13) “Жылылык чорына әзерлекне бәяләү кагыйдәләрен раслау турында” Россия Федерациясе Энергетика Министрлығының 12.03.2013 ел № 103 боерыгының 3 нче кушымтасында китерелгән критерийлар нигезендә климат шартларын исәпкә алып, жылылык энергиясен кулланучыларны жылылык белән тәэмин итүнең ышанычлылыгы.

Югары Ослан муниципаль районы
Башкарма комитетының
_____2023 № _____ Карары
белән расланган
2 нче кушымта

«Таткоммунэнерго» РПО АЖ, «Феникс» ЖЧЖ, «Газпром трансгаз Казан» ЖЧЖ,
Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Иннополис МИЗ АЖ
2023-2024 елгы жылыту чорына әзерлеген тикшерү графигы

№ т/б	Тикшерү узарга тиешле жылылык белән тәэмин итүче оешма	Тикшерү үткәру сроклары	Тикшерү барышында тикшерелә торган документлар
1.	«Югары Ослан муниципаль районы «Таткоммунэнерго» РПО АЖ	15.05.2023-17.10.2023	2023-20243 елның жылыту чорына әзерлекне тикшерү программасының 3 нче кушымтасы нигезендә
2	«Феникс» ЖЧЖ	15.05.2023--17.10.2023	2023-2024 елның жылыту чорына әзерлекне тикшерү программасының 3 нче кушымтасы нигезендә
3	«Газпром трансгаз Казан» ЖЧЖ	15.05.2023-17.10.2023	2023-2024 елның жылыту чорына әзерлекне тикшерү программасының 3 нче кушымтасы нигезендә

Югары Ослан муниципаль районы
Башкарма комитетының
_____2022 _____ карары
белән расланды
3 нче кушымта

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының жылылык энергиясен
кулланучыларның 2023-2024 елгы ягу чорына әзерлеген тикшерү графигы

№ т/б

Тикшерү узарга тиешле жылылык белән тәэмин итүче оешма

Тикшерү үткәру сроклары

Тикшерү барышында тикшерелә торган документлар

1. Социаль-мәдәни көнкүреш объектлары, торак йортлар 17.10.2023 елның жылыту
чорына әзерлекне тикшерү программасына 3 нче кушымта нигезендә